

تاریخ ہجری ۱۳۳۲

نومبر ۱۱

تاریخ خرومی ۱۳۲۹

خبر الکلام

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
حسین شہمی

سرکاری :
احمد شیرانی

۳۰ صفر

۱۶ کانون ثانی

ماقل و دل

[پنجشنبہ کونلری]

قل الحیر والافاسکت

[نشر اولنور]

تیا ترو لره ، هر درلو سفالت ، سفاهت ، رزانلره
صرف ایده رزده وطنه زری ، بناء علیه جانمزی ،
مالمزی ، عرضه مزی ، ناموس مزی ، دینمزی
قور تارمق ایچون ، آلق مجبور پندده بولندیمز دونما
اعانه سنه ویرمه یز ، ایشته بزم شجاعتمز ،
جسارتمز ، ایشته بزم حمیتمز ، حرکتمز ، ایشته
بزم عقلمز ، فکرمز ...

ای ملت اسلامیه ، ای افراد عثمانیه !
قورو سوزدن ، کوسترشدن واز کچرک آرتق
جدیت مسلکی تعقیب ایدم ، چوق ایش بابالم ،
آز سوز سوبیلیم ، خلاصه افعالمزی اقوالمزه
اویدوردم ، بو حالد دوام ایدر سه کندی مزی
آلداعش اولمقدن وعلی کندی مزه کولدریمکدن
بشقه بر شی بایمش اولما یز ، چوجقجه حرکاته
نهایت ویرمه مزمک لزومنی عرضه سوزلریمه
نهایت ویریم .

احمد شیرانی

بروسه علمیه سنده بعث بعدالموت !

بروسه مدرسی سائر مدارس اسلامییه کی مقبر
انقراض ، مدفن اندر سه دفن ایدلشدیدی ،
فقط اسلامی تک یر یوزندن قالماسنه مؤدی اوله جفی
آشکار بولان بو موتک الی الابد دوام ایدمه جکی ،
ایر کیچ اتی بر بعث ، تعقیب ایدم جکی بللی
ایدی . ایشته اسرافیل علیه السلام بروسه یه
کله رک « کاشکی بلاد اسلامییه نک هر طرفی بویه
طولاشسه » صورنی چالمش اولمالی که علمایی
یکیدن حیات بوله رق طلبة علومه اوقنون منسبه یی
اوقونمق ایچون مدرسه لری « مدرسه ابتداییه »
وسائره کی بر طاقم قسملره ایرمشرلر ، هر برنده
طلبة علومک حاللریله متناسب تدریساتده بولمقی

مناسقاتق یابار یز ، حرام یر یز ، بربریمزک
مالی چالار یز ، جاننه قصد ایدر یز ، عرضه
کوز دیکر یز ، ایشته بزم اخلاقمز ، ایشته
بزم اطواریمز ...

هر بریمز ، وطن پرورلک دعوا سنده بولنور یز ،
حمیتی ، وجدانی انحصار آلتنه آلمق ایستر یز ،
بعضا بربریمزی وطن وملت خاننی دیه تحقیر
وتزییف ایدر یز ، بعضاده همیز بر بایراق آلتنه
طویلانه رق « وطن بزم جانمز فدا اولسون
قائمز » نغمه لریله دنیایی ولوله یه بریر یز ، فقط ،
فدا کارلق زمانی کلنجه جانمز ، قائمز ، مالمز
شویله طور سون کیفمزی بیله فدا ایتمیز ،
ایده میز ، محاربه ایستر یز ، محاربه ایدم سوزلرینی
اغز مژدن قولایچه چقساریر یز ، فقط محاربه
اعلان ایدیلنجه قاچار فاره ده لکلرینه کیرر یز ،
اگر حکومتزک قوه جبرییه سی اولماسه باشمزی
اوده لکدن جیقاریمز ، ایشته بزم وطن پرور لکمز ،
ایشته بزم غیرت وطنیه من ...

شعرای جاهلیه کی شجاعتدن ، جسارتدن ،
باحث شعرل تنظیم ، قصیده لر ترتیب ایدر یز ،
« عثمانلی یز بزم جان ویرر نام آلیز یز » دیر یز ،
فقط ایش صیره سنه کلنجه جان یرینه یان ویرر ،
نام یرینه « نم » آلیز ، ویرمه یز ، کیردی
ویرمه یز دیه بار بار باغیریر یز ، فقط ، کیردی
ویرمه مک لافله دکل دونما ایله اوله جفنی دوشونما یز ،
دونما سزلق یوزندن بر کون کاوبده کربده برابر
دهسا بر چوق اطهر لیمزک البعدون کیده جکی
خاطر مزه کتیرمه یز ، قبل الوقوع کتیرمدیکمز
کی بعد الوقوع دخی عقلمزی باشمزه طولایما یز ،
دونما سزلق یوزندن او قادار اطهر لیمز کتیدی ،
آز قالدی پایتمزمده کیده جکدی ، بو حالینه
کوزمزی آچادی ، جکر مزی یاقادی ، ینسه
پارم مزی میخانله لره ، کارخانله لره ، یرمه خانله لره ،

تسبب ایشلردر . مدرسه ابتدائیه نك منتهی
صنف طلبه سنی امتحان ایتك ویدلرینه برر
شهادتنامه ویرمك مقصدیله كچن كانون اولك
یكرمی سكزینیه تصادف ایدن جمعه كونی چلی
سلطان محمد خان مدرسه سنده بر امتحان رسمی
اجرا ایدلشددر . رسم مذكوره بالعموم اركان
ولایت ، علما ، مشایخ ، ضابطان ، اشراف
حاضر بولمیشدر . امتحان نتیجه سنده طلبه علومك
معلومات و مساعیدی شایان تقدیر كوریلهرك
كندیلرینه توزیع اولمق اوزره والی عباس
حلیم باشا طرفندن اوتوز لیرالق كتاب اهدا
بیورلشددر . بو میانه علمدان بر ذات دونخایه
معاونتك لزومندن بحث ایتمش ، دیگر بر زاده
حاله مناسب بر نطق ایراد ایشدركه دسترس
اولدیغمز صورتی بوجه آتی نشر ایدیورز :

حضار کرام !

بوكون؛ كره ارض اوزرنده ساكن اوچبور
ملیون كسور مسلمانك قبله كاهنی حاوی بولنان
حریمین محترمینك خادمی و دین مبین اسلامك
یكانه حایه سی اولان ابد مدت عثمانیه نك
پای تخت اولی ، خضر بكر ، خواجه زاده لر ،
قاریلر ، خسرو لر كی . اكابر علمای اسلامیه نك
وامیر بخاریلر ، اسماعیل حقیر كی . اولیاء اللهك
مقری اولان بروسه مزده موجود مدارس
اسلامیه نك اصلاحی ایله بعنایه الله تعالی اقتطافه
موفق اولدیغمز ایللك مره بی انتظار مسلمینیه عرض
و تقدیم شرفیله مباهی بولنیورز .

معلوم عالیلری اولدینی اوزره حقایق تاریخیه
دندرکه حكومت اسلامیه اینجنده خلفای راشدین
حضراتند نصكره دین مبین اسلامه خدمات
فوق العاده ابراز ایدن دولت ، دولت عثمانیه
اولمشددر .

بوعتباریله دولت عثمانیه ، علی الخصوص
دور اوله ایكنچی خلفای راشدین دوری دنیلسه
سزادر . بانی سلطنت عثمانیه اولان تركار اساساً
برجوق منایای اخلاقیه ایله متصف ایكن معالیات
اسلامیه تئورایدیورنجه بئون معناسیله بر مرد
كامل اولهرق برالده سیف صارم ، برالده عدل
شرع قویم اولدینی حالده جهانده دهشتلر و بر مشلر
و آرزو زمانده برعشیردن قوجه بر دولت میدانه
كثیر مشلر . عثمانلیك غایه سی اسلامیتی تعیم
وبوسایه ده بشریت اینجون سعادت دارنی تأمین
اولدیغندن فتح ایتدكاری برلرده اك اول جامع ،
مكتب ، مدرسه ، عمارت بنا ایتكی اصول اتخاذ
ایتلشددر .

ایشته شوسقف حزیننده شهادتنامه توزیتمه
موفق اولدیغمز مدرسه ؛ سلطنت عثمانیه نك بانی
ثانیسی عداولتان جنتمكآن چلی سلطان محمد خان
حضر تلیرنك بنا و احیا كرده لری اولان مدرسه دركه
بعث بعد الموت قیامندن اولهرق ایللك اثر حیات
علمینك بورادن ظهوریله تقال و تبرك ایدرز .
حضرت فاتحك استانبولك فتحند نصكره
اجراآت مهمه سندن بریده فاتح جامع شریفك
شرق و غربنده اون یدی مدرسه انشا و خراج ،
داخل ، موصله سخن ، سخن كبی درجانه و عصرینك
ایجابانه موافق تشکیلات اجرا ایتلیدر .

مشارالیه نصكره كی سلاطین عظام حضر اتیه
ارباب خیرات عین اثری تعقیب ایدرك ممالك
عثمانیه نك هر طرفنده برجوق مدرسلر وجوده
كثیر دیر .

سلطنت عثمانیه نك دوره كلی اولان قانونی
سلطان سلیمان زماننده سالیانیه مدرسه لرینك
انشاسیه بو طریق ترقی و تنجید برقات دها احیا
ایدلش ايسده كلك ویردیكی نشوء غرور ایله

دورهٔ اهل و تسبی باشلایه رق مدارس کت کیده
نظر تأسفله کوردیگمز شو حاله کلدی .
عصر سعادتنیری احتیاجات عصری بی بر آن
نظر دقتدن دورایتماسکه ترقی و تکامل ایده‌کلن
مدنیت اسلامیه‌نک کوزلری قاماشد بران انوار
فیضا فیضی تجلی ایتدیران اسلاف کرامت تعقیب
ایتدکاری اثر، اثر تجمید و تکامل، اهل ایدلدی .
اونلر زمانلرنیك احتیاجاتی نسبتنده چالشملر
تعالی ایتملر ، یورو مشلر، دائما ایلری طوغرو
یورو مشلردی . کندیلرندن اول کچن علمه‌انک
براقدی بی اثرلرله اکتفا ایتما مشلر، عصر آبعد عصر
تکامل ایده‌کلن تجاریك سایه فیض و عنایته‌انجا
ایله یکی یکی اثرلر وجوده کتیره‌دک هر عصرک
علمایی کتبخانه‌لر طلوسی آثار براقش‌لردی .
بژده اونلر کی نه ایچون اولیمه ؟ نه ایچون
صرف همت ایتیم ؟ نه ایچون زمانلرنک احتیاجاتنه
کوره اثرلر یاز میلم ؟ اصلاحات یاز میلم ؟ بز او
اسلافک اخلاقی دگلیر ؟ اوت ، عون و عنایت
باری ایله چالشه‌جغز ، اسلافک اثرینه اقتضا
ایده‌جکیز ، عصر منک ایجابات و احتیاجاتنه کوره
اصلاحات اجرا ایده‌جکیز ، اسلامیت قدسیت
و مزیثی انظار کائناتده تجلی ایتدیره‌جکیز . ایشته
بونک ایچوندرکه اصلاح مدارسک اول تشبث
ایدن و ثمره‌سی - ولوکه ناچیز اولسون - الک اول
اقتطاف ایدن بای تحت اول علمیه‌سی اولمشدر .
بو ، علم اسلامک طریق تکامل و تعالی‌یه کیردیکنه
براعت استهلال عد اولنه‌بیلاور .

بو بر مقاله ده کیل ، حزین بر نوحهٔ اشتکا ،
آجی برو اویلا ایدی . فقط بو اشتکالره ، بو
واویلارله سبب‌نهر ؟ .. حالت نزعده‌مبکیزکه :
یارانکیزک آغلامسی ، اغیارکزک‌ده کولمسی
وصیت ایدیورسکیز ! ... بن نفس الامرده
منسوبین علمیه‌دن اولماقله برابر ، هیئت اجتماعیه
منک بومهم و کزیده قسمی ، سزک شخصیت
معنویه و مادیه‌کز قادر سودیککی پک‌ای بیایرسکیز
شو قدار وارک : بو محبت قلبیه‌م آتسه معروض
بر کوش پارچه‌سی کبی تدریجی بر صورتده‌آریدی ،
آریدی . .

شعبدی امین اولکیز قلمده ، او محبتک
ایجه و موهوم ایزلرندن باشقاهیچ برشی قلمادی .
فضیلت و مزیت مجسمه عد ایتدیکم شخصیتکیزله
داها بر قاق سیای عام و أدب استقنا ایدیایرسه
علمیه نامه :

« باقی قالان بوقبه‌ده بر خوش صدایش »

دینایله‌بیلاور . طلبةٔ علومی حالا بر حرکت
فکریه کوسه‌تره‌مک‌لرندن دولای شایان نقطهٔ
کورور ایشه‌مده هر حالده بنم اغیارم اوزواللیرله
ده‌کبلدر . چونکه اونلر ، جامع قبولرنده ،
رطوبتلی مدارس مندرسه‌نک یعصونلی دیوارلری
آره‌سنده‌سورندوریلان پدرلری بر حیات اوکسوزلردر
اونلر ، ممالک عثمانیه‌نک نقاط مختلفه‌سندن جوال
کوزلرنده طیبی برشعلهٔ ذکا ، قبلرلنده عشق علم،
اوموزلرنده بر ایکی ، کونلک نواله‌لریله بسون
ماملک‌لرنی تشکیل ایدن بر جقیقسی حاملهٔ بو محیط
سفلیک آغوش صحابت و حمایته‌کلیرلر ، آتیارلر ،
اونلره نه بر نظر شفقت و التفات عطف ایدیلر ،
نده‌تعقیب ایده‌جکاری مقدس غایه‌نک بر پروغرامی
و بریلر . اونلرک آشیان پدردن آریلیرکن ایتار
ایتدکاری کوز یا شلری ملول ، فقط کلکون

مابعدی وار

علمیه واری ؟

احمد شیرانی آفندی حضر تلرینه

خیر الکلامک اونونجی نسخه‌سنده خامهٔ
مضمون‌نثارکزک بر محصول مائمداری اوقودم .